

INITIAL DRAFT RELEASE

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,
श्री गुरुभ्यो नमः, हरिः ओं ॥

कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहिता
घनसन्धिः – काण्डं 2

Version Notes:

This is now the current Version 1.0 dated Sep 30, 2023

1. This replaces the earlier version 0.1 dated Oct 31, 2022.
2. The corrections found and reported till Sep 15, 2023 are also updated.
3. Required convention, style and presentation improvements or standardisations has been done wherever applicable.
We added kampa vaakyams, more lopa alope vaakyams and other details wherever possible.
4. Notify your corrections / suggestions etc to our email id vedavms@gmail.com

Previous Versions

1st Version Number	0.0 dated 30th Nov 2020
2nd Version Number	0.1 Dated 31st Oct 2022

Introduction Notes:

VedaVMS as a group had reference of “Ganasandhi” book through an article written by a senior Vedic scholar two/three year ago. We searched for the same and could get it through a well wisher last year. This is a scanned copy from an old book. We understand this book is available in Grantha lipi and Telugu lipi. We do not know the source or details of the author(s) of this book, publisher, year and edition. We have requested for the same. Any reader of this book may provide these details if they come to know of the correct source in Grantha lipi which we have used as source material.

We understand that this book is a great handbook for Students learning Gana Paata. This book gives reference to all important vaakyams, prapaatkam wise, in Taittirya SamihitA for learning Ganam. The original book gives all Katina (difficult) panchaatis in a separate Section. Grammar hints are given in short form. This book also lists dvipadam and has other references which we plan to cover later.

We have attempted to type the same using Baraha transliteration utility in Sanskrit. Based on the feedback and utility and availability of volunteers this book may be compiled in Malayalam, Tamil or other Indian languages that are supported by Baraha or using any other useful software/utility in future.

Kindly note that this book is **not exhaustive nor has every detail that a student may be searching for. This book shall be used only under the guidance/advice of a qualified Guru.**

Acknowledgements: We would like to express our heartfelt thanks to the Authors, Publishers of the Book and the person who shared the book with our well-wisher. We acknowledge the role of **Shri K.E. Varada Desikan** of Pondicherry for reaching the source copy of the book in PDF form in Grantha lipi.

Note for Usage:

1. We have added our notes and comments in English so that Student gets the reference of the Rules.
2. The original text as typed from “GanaSandhi grantham” book is given in **Bold dark** fonts. Each vaakyam given in Ganasandhi book is serially numbered with reference to panchaati number in SamhitA
3. We have tried to give sample of Padams, Padams in a Gana vAkyam (Gana purva padam in format of 1,2 / 2,1 / 1,2,3 / 3,2,1 / 1.2.3) and Gana vAkyam on a sample basis only.
4. We have given reference to rules in other books on Jatai and Gana like Jata Mani, Jata DarpaNam and Gana DarpaNam. We have given a note as to whether it is as per per “Gana Sandhi grantham” book (GS) or taken from other books for the benefit of readers.

Whatever is **not in Bold** or marked **in red font** is information for the readers, that it is an additon by VedaVMS Team. But Notes provided by VedaVMS is in normal or bold font in brackets.

Abbreviations

- GS – Gana Sandhi (this Book)
- PS - prAtiSAkyam
- GD – Gana Darpanam
- JD – Jata Darpanam
- JM – Jata Mani

All the four books mentioned above are available in www.vedavms.in under page SikShA and Lessons.

Special note to readers

- The vaakyams given in each of the prapaataka is numbered serially by us though such numbering is not given in the source book. Even the source book does not have panchati reference for each item but VedaVMS Team has provided Samhita reference for each item for better understanding and guidance.
- The source book has given an earlier panchaati sometimes in the later chapter . For example, a vakyam of TS 1.5.6.3 may be serial numbered by us as 23 based on the order in the Book, but T.S 1.5.6.2 may be given next, which we have numbered as 24.
- We have cut and paste vakyam from SamhitA text therefore, sometimes the first and final letters of the vaakyam may have incorrect swaram reference e.g last letter of vakyam is shown as anudAttam, first letter of a vakyam is Swaritam; these may be ignored.
- Kindly ignore extra spaces given between padams, if any.
- Please give your valuable suggestions, comments and notify errors to our email id - vedavms@gmail.com

=====

Table of Contents

2	Ghana Sandhi – Kaandam 2.....	8
2.1	द्वितीयकाण्डे प्रथमः प्रश्नः – पशुविधानं	8
	Section 1 - General panchaati.....	8
	Section 2 - Katina Ghana panchaati	14
2.2	द्वितीयकाण्डे द्वितीयः प्रश्नः – इष्टिविधानं.....	15
	Section 1 - General panchaati.....	15
	Section 2 - Katina Ghana panchaati	21
2.3	द्वितीयकाण्डे तृतीयः प्रश्नः – इष्टिविधानं.....	23
	Section 1 - General panchaati.....	23
	Section 2 - Katina Ghana panchaati	30
2.4	द्वितीयकाण्डे चतुर्थः प्रश्नः – इष्टिविधानं	31
	Section 1 - General panchaati.....	31
	Section 2 - Katina Ghana panchaati	35
2.5	द्वितीयकाण्डे पञ्चमः प्रश्नः – इष्टिविधानं	37
	Section 1 - General panchaati.....	37
	Section 2 - Katina Ghana panchaati	49
2.6	द्वितीयकाण्डे षष्ठः प्रश्नः – अवशिष्टकर्माभिधानं	51
	Section 1 - General panchaati.....	51
	Section 2 - Katina Ghana panchaati	59
	Alopa PrasanaaH	60
	Alopa AnuvakaaH.....	60
	Punarukta alopa Vaakyaani	61

Punarukta lopa Vaakyaani	61
Lopam and Alopam for same word	62
Dvipadam	63
Tri kramam	63

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः, श्री गुरुभ्यो नमः

हरिःओं

2 Ghana Sandhi – Kaandam 2

2.1 द्वितीयकाण्डे प्रथमः प्रश्नः – पशुविधानं

Section 1 - General panchaati

1. सैनमीश्वरा प्रदह इत्येतमेव सन्तं – 2.1.1.1

2. भूतिमुपैत्यप्रदाहाय भवत्येव – 2.1.1.1

3. ततोऽजस्तूपरः समभवत् – 2.1.1.4 (कंपं)

2.1.1.4(34)– अजः । तूपरः । सम् ।

अज स्तूपर स्तूपरो(१) ऽजो ऽज स्तूपरः स(ग्म्) सम् तूपरो(१)
ऽजो ऽज स्तूपरः सम् ।

4. रूपेणैवाव रुन्धे – 2.1.1.6

5. ता अन्वैत् ताः पुनरयाचत – 2.1.2.1

6. कृष्णमेकशितिपादमालभेत – 2.1.2.1

7. कस्मा इममा लफस्यामह इत्यथ वै तर्हि - 2.1.2.3

8. रुचमदधुः - 2.1.2.4 [अदधू रुचञ् रुचं]

9. यश्च नापस्त्वावासतः सहदतीत्यैन्द्रीम् - 2.1.5.4

10. अभ्यजयद् वैष्णवं वामनमा लभेत - 2.1.3.1 - (कंपं)

2.1.3.1(20)- अभि । अजयत् । वैष्णवम् ।

अभ्यजय दजयदभ्या(1) भ्यजयद् वैष्णवं वैष्णव मजयदभ्या(1)
भ्यजयद् वैष्णवम् ।

11. वै रेतोधा अग्निः - 2.1.2.8 - (अग्निरग्नी रेतोधाः)

12. विषमा इव हीमे लोकाः समृध्यै - 2.1.3.1

13. वज्रो भूत्या इन्ध उपैनम् - 2.1.3.5

14. वसन्ता प्रातस्त्रीन् ललामान् - 2.1.4.1 - (त्रीञ् स्त्रीन्)

15. यमश्चास्मिन् लोकेऽस्पर्द्धन्ते - 2.1.4.3 - (अस्मिञ्श्च च)

16. ऐन्द्रेणैवास्येन्द्रियं वृद्धे - 2.1.4.5

17. वृत्रो हतः षोडशभिर्भोगैरसिनात् - 2.1.4.5

हतः । षोडशभिः । = (षोडशभिर्. हतो हतः) (swarabhakti)

18. जघनेऽनूदैत् तमिन्द्रः – 2.1.4.5

19. ज्योगपरुद्धो ऽनयोर्. हि वा एषः – 2.1.4.7

20. पर्यारीव ह्येतस्य राष्ट्रं – 2.1.4.7

21. विडपशुष्काऽथैष ज्योग् – 2.1.4.8

22. आ लभेत भूतिकामोऽजातो वै – 2.1.5.4

23. पशवोऽनूदायन्त् स उन्नतः - 2.1.5.1

24. तमैन्द्रमेवाऽऽ लभेतैतत् – 2.1.5.5

25. इन्द्रियं दधातीन्द्रियाव्येव भवति – 2.1.6.3

26. बहुदेवत्यो(१) ह्येष – 2.1.6.5 – (Ghana Kampam)

2.1.6.5(9)- बहुदेवत्यः । हि । एषः ।

बहुदेवत्यो हि हि बहुदेवत्यो बहुदेवत्यो(१) ह्येष एष हि बहुदेव
त्यो बहुदेवत्यो(१) ह्येषः ।

27. अ॒भ्य॒गृ॒ह्णा॒दस्त्वे॒वायं॑ – 2.1.7.1 + 7.2 (Kampam)

2.1.7.1(50)- अ॒भि॒ । अ॒गृ॒ह्णात् । अ॒स्तु॑ ।

अ॒भ्य॒गृ॒ह्णा॒ द॒गृ॒ह्णा॒ द॒भ्या(१)॒भ्य॒गृ॒ह्णा॒ द॒स्त्व॒ स्त्व॒गृ॒ह्णा॑
द॒भ्या(१)॒भ्य॒गृ॒ह्णा॒ द॒स्तु॑ ।

28. द॒श॒क॒पा॒लं॑ पु॒र॒स्ता॒न् निः॑ – 2.1.8.2

पु॒र॒स्ता॒त् । निः॑ = (निर् णिष्पु॒रस्ता॒त्)

(Ref -PS 8.24 –niH followed by p, visargam becomes Sh)

29. वा॒रु॒णी॒रा॒पो॒ऽपां॑ च॒ ख॒लु॒ वै – 2.1.9.2

30. वा॒ ए॒षा॒मै॒त॒स्यां॑ व॒द॒ध्व॒मि॒ति॒ सा – 2.1.9.4

31. व्यु॒च्छ॒न्ती॑ व्यु॒च्छ॒त्य॒प॒ तमः॑ – 2.1.10.3

32. इ॒न्द्रं॑ वो॒ विश्व॑तः – 2.1.11.1 – (alopa anuvaakam)

33. म॒रु॒तो॑ य॒द्ध॒ वो॒ दि॒वो॒ या॒ वः॑ श॒र्म॑ ॥ – 2.1.11.1

34. अ॒ग्निः॑ प्र॒थ॒मो॑ व॒सु॒भिर्नः॑ – 2.1.11.2

अ॒ग्निः॑ । प्र॒थ॒मः॑ । = (प्र॒थ॒मो॑ ऽग्निः)

2.1.11.2(26)– अग्निः । प्रथमः । वसुभिः ।

अग्निः प्रथमः प्रथमो ऽग्निरग्निः प्रथमो वसुभिर् वसुभिः प्रथमो
ऽग्निरग्निः प्रथमो वसुभिः ।

35. एवा त्रिणामन्नहणीयमाना विश्वे – 2.1.11.3

अहणीयमानाः । विश्वे ॥ = विश्वे ऽहणीयमानाः

2.1.11.3(23)– अहणीयमानाः । विश्वे ॥ देवाः ।

अहणीयमाना विश्वे विश्वे ऽहणीयमाना अहणीयमाना विश्वे देवा
देवा विश्वे ऽहणीयमाना अहणीयमाना विश्वे देवाः ।

36. अर्हन्तश्चिद्यमिन्धते सञ्जनयन्ति जन्तवः ॥ – 2.1.11.3

37. त्यान्नु क्षत्रियाँ अव – 2.1.11.5

क्षत्रियान् । अवः । = अवो ऽवः क्षत्रिया

2.1.11.5(28)– क्षत्रियान् । अवः । आदित्यान् ।

क्षत्रिया(ग्म्) अवो ऽवः क्षत्रियान् क्षत्रिया(ग्म्) अव आदित्या नादि
त्या नवः क्षत्रियान् क्षत्रिया(ग्म्) अव आदित्यान् ।

38. अ॒नागा॒स्त्वे॑ अ॒दि॒ति॒त्वे॑ तु॒रासः॑ - 2.1.11.6

(अ॒नागा॒स्त्वे॑ । अ॒दि॒ति॒त्वे॑ ।) = अ॒दि॒ति॒त्वे॑ अ॒दि॒ति॒त्वे॑ ऽनागा॒स्त्वे॑
ऽनागा॒स्त्वे॑ अ॒दि॒ति॒त्वे॑

2.1.11.6(11)- अ॒नागा॒स्त्वे॑ । अ॒दि॒ति॒त्वे॑ । तु॒रासः॑ ।

अ॒नागा॒स्त्वे॑ अ॒दि॒ति॒त्वे॑ अ॒दि॒ति॒त्वे॑ ऽनागा॒स्त्वे॑ ऽनागा॒स्त्वे॑ अ॒दि॒ति॒त्वे॑
तु॒रास॑ स्तु॒रासो॑ अ॒दि॒ति॒त्वे॑ ऽनागा॒स्त्वे॑ ऽनागा॒स्त्वे॑ अ॒दि॒ति॒त्वे॑ तु॒रासः॑ ।

39. तदा॑शास्ते॒ यज॑मानो ह॒विर्भिः॑ ।

अ॒हे॒ड॒मा॒नो॑ वरु॒णे॒ह॒ बो॒द्ध्यु॑रु॒श॒स्मा॒ न॒ आ॒युः॑ प्र॒ मो॒षीः॑ ॥ -
2.1.11.6

यज॑मानः । ह॒विर्भिः॑ । = (यज॑मानो ह॒विर्भिर्. ह॒विर्भिर्. यज॑मानः)

2.1.11.6(40)- अ॒हे॒ड॒मा॒नः॑ । वरु॒ण॑ । इ॒ह॑ ।

अ॒हे॒ड॒मा॒नो॑ वरु॒ण॑ वरु॒णा॑ हे॒ड॒मा॒नो॑ ऽहे॒ड॒मा॒नो॑ वरु॒णे॑ हे॒ ह॑
वरु॒णा॑ हे॒ड॒मा॒नो॑ ऽहे॒ड॒मा॒नो॑ वरु॒णे॑ ह॑ ।

=====

Section 2 - Katina Ghana panchaati

40. य॒म॒त्वं॑ ते॒ दे॒वा॑ अ॒म॒न्य॑न्त – 2.1.4.4
41. पा॒प्मान॑म॒पि॑ द॒ह॒त्यै॒न्द्रेण॑ – 2.1.4.7
42. व॒थ्स॑मा ल॒भेत॑ वा॒युर्वै॑ – 2.1.4.8
43. प्र॒जा॒मा॒पो॒ वा॒ ओष॑ध॒यः॑ – 2.1.5.4
44. भ॒वति॑ मु॒ख॒त॒ ए॒वा॒स्मिन्॑ ते॒जः॑ – 2.1.10.2
45. ए॒न॒म् प॒व॒यति॑ प॒रा॒ची॒ वै – 2.1.10.3
46. अ॒सु॒र्य॑मृ॒ता॒वा॒न॒श्च॒य॒मा॒नाः॑ – 2.1.11.5

==== द्वितीयकाण्डे प्रथमः प्रश्नः समाप्तः =====

=====

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः, श्री गुरुभ्यो नमः

हरिःओं

2.2 द्वितीयकाण्डे द्वितीयः प्रश्नः – इष्टिविधानं

Section 1 - General panchaati

1. एकादशकपालमपश्यत् तं निः – 2.2.1.1 = (तं निर् णिष्टं)

2. व्यृद्ध्यतेऽप वै – 2.2.1.4 - ऋद्ध्यते । अप । = (अपाप र्ध्यते)

प्र, आ, उप, अव, इत्येवं पूर्वः ऋकारः आरमिति विकारम्
आ पद्यते ॥

JM 56- pra, A, upa, ava, ityevaM pUrvaH RukAraH Aramiti vikAram A
padyate || **apa** is **not included** and it will remain hraswam before 'Ru'.

2.2.1.4(6)– ऋद्ध्यते । अप । वै ।

ऋद्ध्यते **ऽपाप र्ध्यत** ऋद्ध्यते ऽप वै वा अप र्ध्यत

ऋद्ध्यते ऽप वै ।

3. इयं वै क्षेत्रस्य पतिः – 2.2.1.5

क्षेत्रस्य । पतिः । = (पतिष्पतिः क्षेत्रस्य)

(PS 8.23- iH visargam sound become **Sh** before k,K or p.)

4. पथो वा एषोऽध्यपथेनैति – 2.2.2.1

5. अप हन्ति निशितायां निर्वपत् – 2.2.2.2

"निशितायां निरित्यत्रणत्वं नस्याद्विलोमके इति वचनेन

"निशितायां निर् णिर् निशितायां निशितायां निः" इति बहवः

पठन्ति ।

केचित् तु एतत् वचन प्रामाणिकमिति वदन्तः

"निशितायां निर् णिर् णिशितायां निशितायां निः" इत्यधीयते

Ref: JD 20 and GD 37 – the sutras recommend that in reverse order (vilomam – Padam 2,1 order 3 & 4th Padam) the 'na' need not be converted to "Na" as per Sandhi Rule.

Note the recommendation is GS is for N. Rule ref PS-7.2.

6. नैषां॑ पु॒राऽऽयु॒षोऽपरः॑ प्र॒ मी॒यते॑ – 2.2.2.5

7. यस्या॑ग्ना॒वग्नि॑मभ्युद्धरेयुः॑ – 2.2.4.6

8. ए॒तयो॑र॒न्योऽनि॑र्दिष्ट॒भागोऽन्य॑स्तौ – 2.2.4.6

9. यस्या॑ग्निरुद्धृतोऽहु॒तेऽग्नि॑होत्र उ॒द्वाये॑दपर आ॒दीप्या॑नूद्धृत्य
इत्याहु॑स्तत् तथा न का॒र्यं॑ यद्भा॒गधे॑यमभि पूर्वं उद्दि॒ध्रय॑ते
किमपरोऽभ्युद्ध्रियेतेति॑ तानि॑ – 2.2.4.7 & 4.8

10. प्र॒जायै॑ प॒शूनां॑ निः – 2.2.5.2 = (निर् णिष्पशूनां)

11. ज्योति॑स्त्वा अस्य॑ परापतितं – 2.2.4.8

12. सँव॑त्सरस्वदितमेवात्ति॑ नास्मिन् – 2.2.6.2

13. अथो यथा जनं यतेऽवसं – 2.2.5.5

14. यया रज्वोत्तमां गामाजेत् तां – 2.2.6.5

15. अ॒ह इन्द्रमेवाऽहोमुचं – 2.2.7.4

16. स एवैनं पाप्मनोऽहसः – 2.2.7.4

पाप्मनः । अ॒हसः । = (अ(ग्म्)हसो ऽ(ग्म्)हस स्याप्मनः)

(Ref.PS 8.23 aH visargam sound followed by p becomes 's')

17. एतानि हि वा एतस्मादपक्रान्तानि – 2.2.8.3

18. प्रवेपेरन् राष्ट्राणि वाऽभि समियुः – 2.2.7.4

19. एवाकाश्वमेधवन्तम् – 2.2.7.5

20. यस्य सेनाऽस॒शितेव स्यात् – 2.2.8.1

21. सैवास्य सेना॒ स॒ श्यति – 2.2.8.1

22. इन्द्रो वै सदृङ् – 2.2.8.5 - (सदृङ् वा)

23. अधि रेवतीं निरमिमीत – 2.2.8.6 – (निर् णिर् रेवतीं)

24. ब्रह्मणैवैनमभिचरति प्रति वै

24a. परस्तादभिचरन्तमभि चरन्ति - 2.2.9.1 & 9.2 - (kampam)

For 24 - 2.2.9.1(47)- एव । एनम् । अभि ।

एवैन मेन मेवैवैन मभ्या(1)भ्येन मेवैवैन मभि ।

For 24 a - 2.2.9.2(3)- परस्तात् । अभिचरन्तम् । अभि ।

परस्ता दभिचरन्त मभिचरन्तम् परस्तात् परस्ता दभिचरन्त
मभ्या(1)भ्यभिचरन्तम् परस्तात् परस्ता दभिचरन्त मभि ।

25. तस्य न कुतश्चनोपाव्याधः - 2.2.9.2

26. भ्रातृव्यो यजमानोऽयजमानस्याध्वरकल्पां प्रति निः - 2.2.9.4
(निर् णिष्प्रति)

(PS 7.2 'n' preceded by niH the following n becomes N and visargam will be 'r'. PS 8.24 niH followed by 'p' or 'k' the visargam becomes 'Sh'. Note this is an often repeated rule)

27. पुरावाचः प्रवदितोर्निर्वपेत् - 2.2.9.5

(निर् णिष् प्रवदिनोः) (Similar to Srl. No. 26 above)

28. अन्या वाचोऽनु प्र वदन्ति - 2.2.9.5 - (प्राणु प्राण्वनु)

Ref PS 7.4 'n' which follows pra becomes N even if 'a' precedes.

29. वशायै काले यैवासौ - 2.2.9.7

30. सो ए॒वैषै॑तस्यै॑क॒कपालः॑ – 2.2.9.7

31. ति॒ष्यापू॑र्णमा॒से निः॑ – 2.2.10.1

(निर् णि॒ष्टि॒ष्यापू॑र्णमा॒से ति॒ष्यापू॑र्णमा॒से)

(PS 6.5 if 't' follows niH visargam becomes 'Sh' 't' bcomes 'T')

32. इ॒न्द्रं चै॒व म॒रुतश्च॑ - 2.2.11.1

33. आ॒सन् ते॑ (१) ऽन्यो॑ऽन्यस्मै॑ – 2.2.11.5 – (kampam)

2.2.11.5(29)– ते॑ । अ॒न्यः । अ॒न्यस्मै॑ ।

ते॑(१) ऽन्यो॑ ऽन्यस्ते॑ ते॑(१) ऽन्यो॑ ऽन्यस्मा॑ अ॒न्यस्मा॑ अ॒न्यस्ते॑ ते॑(१)
ऽन्यो॑ ऽन्यस्मै॑ ।

34. हि॒र॒ण्य॒ग॒र्भ आ॒पो ह॒ यत् प्र॒जाप॑ते ॥ – 2.2.12.1

(Alopa anuvaakam)

35. ऋ॒दू॒दरे॑ण॒ स॒ख्या स॑चेय - 2.2.12.3

ऋ॒दू॒दरे॑ण । स॒ख्या । = (स॒ख्य र्दू॒दरे॑ण र्दू॒दरे॑ण स॒ख्या)

2.2.12.3(16)– ऋ॒दू॒दरे॑ण । स॒ख्या । स॑चेय ।

ऋ॒दू॒दरे॑ण स॒ख्या स॒ख्य र्दू॒दरे॑ण र्दू॒दरे॑ण स॒ख्या स॑चेय स॑चेय
स॒ख्य र्दू॒दरे॑ण र्दू॒दरे॑ण स॒ख्या स॑चेय ।

36. अ॒यं यः सो॒मो न्य॑धा॒यि - 2.2.12.3 - (Iopam)

2.2.12.3(25)- अ॒यम् । यः । सो॒मः ।

अ॒यं यो यो ऽय॑ म॒यं यः सो॒मः सो॒मो यो ऽय॑ म॒यं यः सो॒मः ।

37. अ॒र्को वा यत् तुर॑ते सो॒मच॑क्षा॒स्तत्रे॑दिन्द्रो॒ दध॑ते पृ॒थ्सु तु॒र्यां ॥
व॒षट् ते वि॒ष्णवा॑स आ कृ॑णोमि - 2.2.12.4

38. प्र तत् ते अ॒द्य शि॑पि॒विष्ट॑ नाम - 2.2.12.5

39. कि॒मित् ते वि॒ष्णो परि॑चक्ष्यं भू॒त् प्र यत् - 2.2.12.5

40. ब्र॒ह्मणा॑ कृ॒धि सु॒वर्न॑ - 2.2.12.6 - (सुवस्कृ॒धि)

41. उ॒तो न उ॒त् पु॒पूर्याः॑ - 2.2.12.7

42. प्रे॒दु हरि॑वः श्रु॒तस्य॑ ॥ - 2.2.12.8

=====

Section 2 - Katina Ghana panchaati

43. र्व॑पे॒थ् सं॒ग्रा॒ममु॑प॒प्रया॑स्यन् – 2.2.1.3
44. ध॒त्तो॒ ने॒न्द्रि॒येण॑ वी॒र्ये॑ण – 2.2.1.4
45. अ॒भि सं॑ भ॒वतः॑ स इ॒श्वरः॑ – 2.2.4.7
46. प॒रस्ता॑द॒भि द्रु॑ह्यति नैनं – 2.2.6.3
47. उप॑ धा॒वति॒ स ए॒वास्मा॑ इन्द्रि॒यं – 2.2.7.2
48. प्र॒ति वै प॒रस्ता॑द॒भिच॑रन्तम् – 2.2.9.2
49. अ॒स्मा अनु॑व॒र्त्मानं॑ करोति – 2.2.11.2
50. हि॒रण्य॑ग॒र्भ आपो॑ ह – 2.2.12.1
51. न॒र्या पु॒रूणि॑ । अ॒ग्नि॑र्भुवत् – 2.2.12.2
52. म॒हिनि॑ ॥ स्तो॒मास॑स्त्वा – 2.2.12.3
53. सु॒वानः॑ सोम॑ ऋ॒तयुः॑ – 2.2.12.4
54. वर्द्ध॑न्तु त्वा सु॒ष्टुतयः॑ – 2.2.12.5
55. अ॒ग्ने दा॑ दा॒शुषे॑ र॒यिं – 2.2.12.6

56. नो॑ मर्द्धी॑रा तू॑ भर॑ ॥ – 2.2.12.7

57. यासि॑ दा॒श्वा॑ꣳसमच्छ॑ – 2.2.12.8

==== द्वितीयकाण्डे द्वितीयः प्रश्नः समाप्तः =====

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः, श्री गुरुभ्यो नमः

हरिःओं

2.3 द्वितीयकाण्डे तृतीयः प्रश्नः - इष्टिविधानं

Section 1 - General panchaati

1. वपेदपरुद्धो वाऽपरुद्ध्यमानो वा - 2.3.1.1

2. उप प्रेत मरुतः सुदानव एना विश्पतिनाऽभ्यमुꣳ राजानमित्याह
TS 2.3.1.3 - (kampam)

2.3.1.3(4)- अभि । अमुम् । राजानम् ।

अभ्यमु ममु मभ्या(१)भ्यमु(ग्म्) राजान(ग्म्) राजान ममु
मभ्या(१)भ्यमु(ग्म्) राजानम् ।

3. विड् विशमेवाव गच्छत्यवगताऽस्य विट् - 2.3.1.3 & 1.4

4. यदि नावगच्छेदिममहमादित्येभ्यो भागं निर्वपाम्या ऽमुष्मादमुष्यै
विशोऽवगन्तोरिति - 2.3.1.4

5. सं नह्येदनपरुद्ध्यमेवाव गच्छति - 2.3.1.5 -

6. यदश्वत्थ ओजसैव विशम् - 2.3.1.5

7. तयैवैष्वमृतमदधात् - 2.3.2.1 - No Kampam here

8. एक॒था ब्र॒ह्मण॒ उप॑ ह॒रत्ये॒कधै॒व - 2.3.2.2

9. हि॒रण्यं॑ मो॒प न॒मेदि॒ति यत् - 2.3.2.4

10. अ॒सावादि॒त्यो न॒ व्य॒रोच॒त - 2.3.2.2

11. स॒ वि॒ष्वङ्॑ व्या॒र्च्छ॒त् - 2.3.2.6

वि॒ष्वङ्॑ । वि॒ । आ॒र्च्छ॒त्

Ghana vaakyam - वि॒ष्वङ्॑ वि॒ वि॒ वि॒ष्वङ्॑ वि॒ष्वङ्॑ व्या॒र्च्छ॒ दा॒र्च्छ॒द्
वि॒ वि॒ष्वङ्॑ वि॒ष्वङ्॑ व्या॒र्च्छ॒त् ॥ (given in this book)

2.3.2.6(4)- अ॒पि॒ब॒त् । सः॑ । वि॒ष्वङ्॑ ।

अ॒पि॒ब॒त् स॑ सो॒ ऽपि॒ब॒ द॒पि॒ब॒त् स॑ वि॒ष्वङ्॑ वि॒ष्वङ्॑ ख॒सो॑ ऽपि॒ब॒
द॒पि॒ब॒त् स॑ वि॒ष्वङ्॑ ।

12. स॒ गि॒रि॒मु॒दै॒त् त॒म॒ग्नि॒र॒नू॒दै॒त् ता॒व॒ग्नी॒षो॒मौ॒ स॒म् - 2.3.3.1

13. तेना॑ ऽऽग्ने॒यस्य॑ च॒ सौ॒म्यस्य॑ चै॒न्द्रे - 2.3.3.2

14. य॒ज्ञवि॒भ्र॒ष्टोऽनु॑ प॒रै॒त् तौ - 2.3.3.1

अ॒नु॑ । प॒रा । = प॒राऽनु॑

अ॒नु॑ प॒रा प॒राऽनु॑ प॒रै॒त् प॒राऽनु॑ प॒रै॒त् ।

15. पर्यणयद्यो राजन्यः - 2.3.4.3 - (Ghana Kampam)

21) 2.3.4.3(18)- अनयत् । यः । राजन्यः ।

अनयद् यो यो ऽनय दनयद् यो राजन्यो राजन्यो(१) यो ऽनय
दनयद् यो राजन्यः ।

16. एषा ह्येतस्य देवता य आनुजावरः - 2.3.4.4

17. उपैष्याम्यथ ते पुनः - 2.3.5.1

18. रोहिणीमेवोपैत् - 2.3.5.1

19. अमुमेवैनमाप्यायमानमन्वा प्याययति - 2.3.5.3

20. अ॒शु॒मा॒प्या॒य॒न्ती॒ति॒ या॒ज्यै॒वैन॑मे॒तया॑ प्याययति ॥ - 2.3.5.3

21. लो॒कान॑भ्यतिरि॒च्या॒तै॒ तन्म॑मा॒सदि॒ति॒ तदि॒मान् अ॒भ्य॒त्य॒रि॒च्य॒तेन्द्र॑
रा॒जा॒न॒मिन्द्र॑मधि॒रा॒ज॒मिन्द्र॑ स्वरा॒जा॒नं - TS 2.3.6.1 - (kampam)

2.3.6.1(10)- अ॒भि॒ । अ॒ति॒रि॒च्या॒तै॒ । तत् ।

अ॒भ्य॒ति॒रि॒च्या॒ता॒ अ॒ति॒रि॒च्या॒ता॒ अ॒भ्या॑(१)भ्यतिरि॒च्या॒तै॒ तत्
तद॒ति॒रि॒च्या॒ता॒ अ॒भ्या॑(१)भ्यतिरि॒च्या॒तै॒ तत् ।

22. तस्मा॑ ए॒तं त्रि॒धातुं॑ निः - 2.3.6.1

(त्रि॒धातुम्॑ । निः) = निर् णि ष्ट्रि॒धा

2.3.6.1(44)- ए॒तम् । त्रि॒धातुम्॑ । निः ।

ए॒तम् त्रि॒धातुम्॑ त्रि॒धातु॑ मे॒त मे॒तम् त्रि॒धातुम्॑ निर् णिष् ष्ट्रि॒धातु॑ मे॒त
मे॒तम् त्रि॒धातुम्॑ निः ।

23. ए॒वमे॒वेमा॑न् लो॒कान् प्र॒त्तान्॑ का॒मम् - 2.3.6.2

24. ए॒वमि॒व ही॒मे लो॒काः - 2.3.6.2

25. व्य॒त्यास॒मन्वा॒हानि॒र्दाहा॑य - 2.3.6.2

26. हृ॒दा तान्॑ मे - 2.3.9.1 - (तान् हृ॒दा) - (no swara bakhti)

27. स्वा॒हा ऽऽम॑नमस्यामनस्य दे॒वाः - 2.3.9.1 & 9.2

28. स्त्रि॒यस्ताने॒वाव रु॒न्धे - 2.3.9.3

(स्त्रि॒यः । तान् ।) = ता(ग्) स्तान्त् स्त्रि॒यः

29. हस्त॑मन्वारभ्य पर्या॑हुरेकधै॒व यज॑माने - 2.3.11.4

(अ॒न्वार॑भ्य । परि ।) = पर्य॑न्वारभ्य

30. घृ॒तं नि॒षिब॑त्यायुः - 2.3.11.5

(पि॒बति॑ । आयुः ।) = आयुः पि॒बति

31. तं॑ निर॒वप॑त् - 2.3.12.1

(तम् । निः ।) = निर् णिष्टं॑ तं॑ निः

32. ताव॑तो वारु॒णान् चतु॑ष्कपालान् - 2.3.12.1
(चतु॑ष्कपाला(ग्) श्चतु॑ष्कपालान्)

33. अनि॑र्दाहायाश्च ऋ॒षभ॑ - 2.3.7.4

(अश्चः॑ । ऋ॒षभः॑ ।) = ऋ॒षभो॑ अश्चो॑ ऽश्चः॑

(PS 11.16 'a' after RuShaBaH does not elide.(does not form avagraham)

2.3.7.4(15)- अश्चः॑ । ऋ॒षभः॑ । वृ॒ष्णिः॑ ।

अश्च॑ ऋ॒षभ॑ ऋ॒षभो॑ अश्चो॑ ऽश्च॑ ऋ॒षभो॑ वृ॒ष्णिर् वृ॒ष्णिर्. ऋ॒षभो॑
अश्चो॑ ऽश्च॑ ऋ॒षभो॑ वृ॒ष्णिः॑ ।

34. ए॒ताश्चे॒द्वा अस्य॑दे॒वता॒ अन्न॑म॒दन्त्य॑दन्त्यु॒वेवास्य॑ म॒नुष्याः॑ ॥

- 2.3.7.4(32)

(अन्न॑म् । अ॒दन्ति॑ । अ॒दन्ति॑ । उ॒ । ए॒व । अ॒स्य॑ ।)

पदानि - अन्न॑म् । अ॒दन्ति॑ । अ॒दन्ति॑ ।

घन वाक्यम् - अन्न॑ म॒द न्त्य॑द न्त्यन्न॑ मन्न॑ म॒द न्त्य॑दन्ति॑ ।

घन वाक्यम् - अ॒दन्त्य॑दन्ति॑ ॥

(here “अदन्ति अदन्ति” is dwipadam, hence note that the

Ghana vaakyam forms with first 7 padams only)

(This dwipadam is given JM 8)

पदानि - अ॒द॒न्ति॑ । उ॒ । ए॒व ।

घन वाक्यम् - अ॒द॒ न्त्यु॑ वु॒ व॒द॒ न्त्यद॑ न्त्यु॑ वे॒वैवो॑ ऽद॒ न्त्यद॑ न्त्यु॑
वे॒व । (also given in GD 49)

पदानि - उ॒ । ए॒व । अ॒स्य॑ ।

घन वाक्यम् - उ॒ वे॒वैव॑ वु॒ वे॒वास्या॑ स्यै॒व वु॑ वे॒वा॒स्य॑ ।
(also given in GD 49)

35. अ॒पोऽव॑भृ॒थम॒वैत्य॑फ्सु॒ वै - 2.3.12.2 - (kampam)

2.3.12.2(39)- अ॒व॑ । ए॒ति॑ । अ॒फ्सु॑ ।

अ॒वैत्ये॑ त्यवा॒वै॑ त्यफ्स्वा॑(१)फ्स्वे॑ त्यवा॒वै॑ त्यफ्सु॑ ।

36. अ॒फ्स्वोष॑धीषु॒ वन॑स्पतिषु - 2.3.13.1 - (No kampam here)

37. तं॑ वा॒मेते॑नाव॒ यज॑ इन्द्रो॒ वै - 2.3.13.1

38. ऐ॒न्द्रा॒वरु॑णीं॒ पय॑स्यां॒ निर्व॑पेदिन्द्र॒ ए॒वास्मि॑न्निन्द्रि॒यं द॑धाति॒ वरु॑ण ए॒नं
व॑रुणपा॒शान्-मु॑ञ्चति॒ पय॑स्या॒ भव॑ति॒ पयो॑ हि॒ वा
ए॒तस्मा॑द॒पक्रा॑म॒त्यथै॑षः - 2.3.13.2

(प॒य॒स्याम्॑ । निः ।) = निर् णि ष्य॑स्यां॒ निः

39. स॒ प्र॒त्न॒व॒न्नि॒का॒व्या - 2.3.14.1 - (alopa anuvaakam)

40. राजन्त्सोम॑ प्रति॑ - 2.3.14.1 - प्रति॑ षोम॑

41. अग्नी॑षोमाविम॑ सु॑ मे॑ - 2.3.14.2

42. यज्ञाय॑ चक्रथुरु॑ लोकं॑ ॥ अग्नी॑षोमा॑ ह॒विषः॑ - 2.3.14.2
(lopam)

2.3.14.2(47)- अग्नी॑षोमा॑ । ह॒विषः॑ । प्र॒स्थित॑स्य ।

अग्नी॑षोमा॑ ह॒विषो॑ ह॒विषो॑ ऽग्नी॑षोमा॑ ऽग्नी॑षोमा॑ ह॒विषः॑ प्र॒स्थित॑स्य
प्र॒स्थित॑स्य ह॒विषो॑ ऽग्नी॑षोमा॑ ऽग्नी॑षोमा॑ ह॒विषः॑ प्र॒स्थित॑स्य

43. स॑ इज्जने॑न॒ स॒ विशा॑ सः - 2.3.14.3

44. अ॒र्य॒मा ऽऽ याति॑ वृष॒भः - 2.3.14.4 - (tri kramam)

32) 2.3.14.4(29)- अ॒र्य॒मा । आ । याति॑ । वृष॒भः ।

अ॒र्य॒मा ऽऽ याति॑ या॒त्या ऽर्य॒मा ऽर्य॒मा ऽऽ याति॑ वृष॒भो वृष॒भो या॒त्या ऽर्य॒मा
ऽर्य॒मा ऽऽ याति॑ वृष॒भः ।

33) 2.3.14.4(30)- आ । याति॑ । वृष॒भः

आ याति॑ या॒त्या याति॑ वृष॒भो वृष॒भो या॒त्या याति॑ वृष॒भः ।

=====

Section 2 - Katina Ghana panchaati

45. आ॒दि॒त्ये॒भ्यो॒ भु॒व॒द्भ्यः॑ - 2.3.1.1
46. स्वे॒न॑ भा॒ग॒धे॒ये॒नो॒प॑ धा॒वति॒ त ए॒वैनं॑ - 2.3.1.2
47. सु॒दान॒व ए॒ना वि॒श्र॒पति॑ना - 2.3.1.3
48. अ॒व॒गता॑ऽस्य॒ वि॒डन॑व॒गतम्॑ - 2.3.1.4
49. ग॒म॒यन्ति॒ यदि॒ ना॒व॒गच्छेत्॑ - 2.3.1.5
50. त्व॒ष्टुः॑ सो॒म॒मभी॑षहाऽपि॒बत् - 2.3.2.6
51. दे॒वा वै स॒त्र॒मा॒सत॑ - 2.3.3.1
52. प्र॒जा॒प॒ते॒स्त्रय॑स्त्रि॒शद् दु॒हितरः॑ - 2.3.5.1
53. प्र॒जा॒प॒ति॒र्दे॒वे॒भ्योऽन्ना॑द्यं - 2.3.6.1
54. दे॒वा॒सु॒राः सँ॑य॒त्ता आ॒सन् तान्॑ - 2.3.7.1
55. भ॒वति॑ वैश्र॒दे॒व॒त्वाय॑ स॒म॒न्तं॑ - 2.3.7.4
56. यन्न॒व॒मैत् तन्न॑व॒नी॒त॒म॒भवत्॑ - 2.3.10.1
57. इ॒न्द्रि॒ये॒णाप॑ क्रा॒मति॑ व॒रुणः॑ - 2.3.13.2
- ==== द्वितीयकाण्डे तृतीयः प्रश्नः समाप्तः ====

=====

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,
श्री गुरुभ्यो नमः , हरिःओं

2.4 द्वितीयकाण्डे चतुर्थः प्रश्नः - इष्टिविधानं

Section 1 - General panchaati

1. तद् रक्षाँसि रात्रीभिः - 2.4.1.1 - रात्रीभी रात्रीभिः

2. तान्थ सुब्धान् मृतानभि व्यौच्छत् - 2.4.1.1 - (kampam)

2.4.1.1(26)- अभि । वि । औच्छत् ।

अभि वि व्या(१)भ्यभि व्यौच्छ दौच्छद् व्या(१)भ्यभि व्यौच्छत् ।

3. तं तेनाप नुदते प्र - 2.4.1.4 - (प्र प्र णुदते)

2.4.1.4(14)- प्र । नुदते । यत् ।

प्र णुदते नुदते प्र प्र णुदते यद् यन् नुदते प्र प्र णुदते यत् ।

4. इयमँहोमुगियं विमृधेयमिन्द्रियावतीत्यब्रवीत्ते 2.4.2.1 & 2.2

5. त्रयस्त्रिँशत्कपालं पुरोडाशं निः - 2.4.2.2 - (Sh)

2.4.2.2(39)- पुरोडाशम् । निः । अवपन् ।

पुरोडाशम् निर् णिष् पुरोडाशम् पुरोडाशम् निरवपन् नवपन्
निष् पुरोडाशम् पुरोडाशम् निरवपन् ।

6. यदिन्द्राया॑होमु॑चे॑ नि॒रव॑पन्न॒हस॑ ए॒व तेना॑मुच्यन्त – 2.4.2.2

In Ghana shandhi it is given alopam as अ॒हसो॑ अ॒हसः॑ ।

It seems this is a typing error. Actually it is lopam here as it is
अ॒हसो॑ ऽह॒सः॑ ।

2.4.2.2(17)– नि॒रव॑पन् । अ॒(ग्म्)ह॒सः॑ । ए॒व ।

नि॒रव॑पन् न॒(ग्म्)ह॒सो॑ ऽ(ग्म्)ह॒सो॑ नि॒रव॑पन् नि॒रव॑पन् न॒(ग्म्)ह॒स
ए॒वैवा॒(ग्म्)ह॒सो॑ नि॒रव॑पन् नि॒रव॑पन् न॒(ग्म्)ह॒स ए॒व ।

7. ततो॑ गर्मु॒दुदति॑ष्ठत् – 2.4.4.2

2.4.4.2(27)- तान् । पू॒षा । च ।

तान् पू॒षा पू॒षा ता॒(ग्म्) स्तान् पू॒षा च च पू॒षा ता॒(ग्म्) स्तान् पू॒षा
च ।

8. आ पू॒षा ए॒त्वा वसु॑ ॥ – 2.4.5.1

2.4.5.1(21)- आ । पू॒षा । ए॒तु ।

आ पू॒षा पू॒षा ऽपू॒षा ए॒त्वेतु॑ पू॒षा ऽपू॒षा ए॒तु ।

पू॒षा + ए॒तु do not form a sandhi here , both remain separate
padams

9. स्वाहा॑ ऽन॒श॒न्यव॑स्फूर्जन् दि॒द्युत् – 2.4.7.1

10. अ॒यम॑वृ॒षादि॑ति श्रु॒तरा॑वृत् - 2.4.7.2

(इति॑ । श्रु॒तः) = श्रु॒तरि॑ति

Ref given in JM 3 and GD 13. PS 8.11 and PS 8.12

11. ह॒विरे॒वाकर॑न्त॒र्वेदि॑ सं यौ॒त्यव॑रुद्ध्यै - 2.4.9.2

12. त्यथो॑ यथा॑ ब्रू॒याद॑सा वे॒हीत्ये॒वमे॒वैना॑ नाम॒धेयै॑रा - 2.4.9.3

13. स॒पीत॑य इत्या॑ ब॒द्धना॑ति - 2.4.10.1

14. वृ॒ष्टिमु॑दीरयति मरु॒तः - 2.4.10.2

15. अ॒सावा॑दि॒त्यो न्य॑ङ् रश्मि॒भिः - 2.4.10.2 - (kampam)

(रश्मि॑भी रश्मि॒भिः)

2.4.10.2(28)- न्य॑ङ् । रश्मि॒भिः । पर्या॑वर्तते ।

न्य॑ङ् रश्मि॑भी रश्मि॒भिर् न्या॑(१अ)ङ् न्य॑ङ् रश्मि॒भिः पर्या॑वर्तते
पर्या॑वर्तते रश्मि॒भिर् न्या॑(१अ)ङ् न्य॑ङ् रश्मि॒भिः पर्या॑वर्तते ।

16. यथा॑य॒जुरे॒वैतदु॑न्नं भय॑ पृथि॒वीमि॑ति - 2.4.10.3

17. सर्वा॑णि छन्दा॒स्यव॑ रुन्धे - 2.4.11.1

(छन्दा॑सि । अव॑) = अव॑ च्छन्दा॒(ग्म्)सि

18. पु॒रोडा॑शे पु॒रोडा॑शोऽद्ध्ये॒वमे॒व तद् यद् ऋ॒च्यद्ध्य॑क्षराणि
यज्ज॑गत्या - 2.4.11.1

19. नैनमभिचरन्थ् स्तृणुत एतयैव – 2.4.11.3

20. तावति स्वयमेव व्यरमत यदि वा तावत् – 2.4.12.1

21. विष्णवेहीदमा हरिष्यावो येनायमिदमिति सः – 2.4.12.3

22. अभिपर्यावर्ताद्ध्यबिभेद्यत् – 2.4.12.3

23. प्रत्यगृह्णादथा मेति तत् – 2.4.12.4

24. इदमस्मि तत् ते प्र दास्यामीति – 2.4.12.6

25. नवोनवो भवति – 2.4.14.1 – (alopa anuvaakam)

26. अस्येदेव प्र रिरिचे महित्वं – 2.4.14.2

27. त्वामिद्धि हवामहे साता वाजस्य कारवः । – 2.4.14.3

28. अन्तरिक्ष् सूर्य आत्मा – 2.4.14.4

(अन्तरिक्षम् । सूर्यः ।) = सूर्यो ऽन्तरिक्षम् – punarukta lopam

2.4.14.4(46)- अन्तरिक्षम् । सूर्यः । आत्मा ।

अन्तरिक्ष(ग्म्) सूर्यः सूर्यो ऽन्तरिक्ष मन्तरिक्ष(ग्म्) सूर्य आत्मा

ऽऽत्मा सूर्यो ऽन्तरिक्ष मन्तरिक्ष(ग्म्) सूर्य आत्मा ।

29. तव वि ज्योतिषो दुत्यं – 2.4.14.4

Section 2 - Katina Ghana panchaati

30. दे॒वा॒ म॒नु॒ष्याः॑॑ पि॒तरः॑ - 2.4.1.1
31. अ॒सु॒रा॒न् ज॒याम॑ तन्नः॑ स॒ह - 2.4.1.2
32. आ॒स॒न्तानि॑ ते॒न प्रा॑णुदन्त - 2.4.1.3
33. अ॒ग्नये॑ प्र॒तीक॑वते॒ यद॒ग्नये॑ - 2.4.1.4
34. दे॒वा॒सु॒राः सँ॑यत्ता आ॒सन् ते॑ दे॒वा अ॑ब्रुवन् - 2.4.2.1
35. इ॒त्य॒ब्र॒वीत् इ॒न्द्रा॒या॒ऽहो॒मु॒चे॑ - 2.4.2.2
36. तां॑ वा॒व दे॒वा वि॒जि॒तिम् - 2.4.2.3
37. अ॒भ्रा॒तृ॒व्यो य॒दिन्द्रा॑य॒ वैमृ॑धाय - 2.4.2.4
38. दे॒वा॒सु॒राः सँ॑यत्ता आ॒सन् तेषां॑ गाय॒त्री - 2.4.3.1
39. भ्रा॒जो॒ऽसि॑ दे॒वानां॑ धाम॒ नामा॑ऽसि - 2.4.3.2
40. सौ॒म्य॒यै॒वाऽऽहु॑त्या दि॒वः - 2.4.9.3
41. सर्वा॑णि॒ छन्दा॑ऽस्ये॒तस्या॑मिष्ट्याम् - 2.4.11.1
42. ए॒ष य॒ज्ञो यत् त्रै॑धा॒तवी॑यम् - 2.4.11.3
43. अ॒न्या दे॒वता॑ ऽऽसी॒थ् सो॑ऽब्र॒वीत् - 2.4.12.3

44. म॒यि॑ वी॒र्यं॑ तत् ते॒ प्र दा॑स्यामीति॒ तद॑स्मै प्राय॑च्छत् तत्
प्रत्य॑गृह्णा॒दधा॑ मेति – 2.4.12.4

45. म॒यि॑ वी॒र्यं॑ तत् ते॒ प्र दा॑स्यामीति॒ तद॑स्मै प्राय॑च्छत् तत्
प्रत्य॑गृह्णाद् द्वि॒र्मा॑ऽथाः – 2.4.12.5

46. ए॒वं वे॒द ह॒न्ति॒ क्षु॒धं भ्रा॑तृ॒व्यं – 2.4.12.7

47. सो॒तुर्बा॒हु॒भ्या॑ सु॒यतः॑ – 2.4.14.4

==== द्वितीयकाण्डे चतुर्थः प्रश्नः समाप्तः =====

=====

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,

श्री गुरुभ्यो नमः , हरिःओं

2.5 द्वितीयकाण्डे पञ्चमः प्रश्नः – इष्टिविधानं

Section 1 - General panchaati

1. ता॒ ऽ सँ॑व॒त्स॒र॒म॒बि॒भ॒स्तं॑ भू॒तान्य॒भ्य॒क्रो॒शन्

– 2.5.1.2 – (kampam)

2.5.1.2(23)– अ॒भि । अ॒क्रो॒शन् । ब्र॒ह्म॒हन् ।

अ॒भ्य॒क्रो॒शन् न॒क्रो॒शन् न॒भ्या(१)॒भ्य॒क्रो॒शन् ब्र॒ह्म॒हन् ब्र॒ह्म॒हन्
न॒क्रो॒शन् न॒भ्या(१)॒भ्य॒क्रो॒शन् ब्र॒ह्म॒हन् ।

2.5.1.2(20)- अ॒बि॒भः । त॒म् । भू॒तानि॑ ।

अ॒बि॒भ॒ स्त॒म् त॒ म॒बि॒भ॒ र॒बि॒भ॒ स्त॒म् भू॒तानि॑ भू॒तानि॑ त॒ म॒बि॒भ॒
र॒बि॒भ॒ स्त॒म् भू॒तानि॑ ।

(अ॒बि॒भः ।) = (अ॒बि॒भि॒ र॒बि॒भः)

Ref PS 8.8- Visargam for abibaH is 'r'

2. सं॒भ॒व॒न्न॒ग्नी॒षो॒मा॒व॒भि – 2.5.2.2 – (kampam)

2.5.2.2(5)– स॒म्भ॒व॒न् । अ॒ग्नी॒षो॒मौ । अ॒भि ।

सम्भ॑वन् न॒ग्नी॑षोमा॒ व॒ग्नी॑षोमौ॒ सम्भ॑वन्॒ थ्सम्भ॑वन् न॒ग्नी॑षोमा॒
व॒भ्या॑(१)भ्य॒ग्नी॑षोमौ॒ सम्भ॑वन्॒

3. तेना॑भ्यायत तौ – 2.5.2.2 – (kampam)

2.5.2.2(45)– अ॒भि । आ॒यत॑ । तौ ।

अ॒भ्या॑यता॒ यता॑भ्या॒(१)भ्या॑यत॒ तौ ता॒ वा॒यता॑भ्या॒(१)भ्या॑यत॒ तौ ।

4. वार्त्र॑घ्न॒ ह॒विः॒ पूर्ण॑मा॒से निः – 2.5.2.4
(निर् णिष् पूर्ण॑मा॒से)

5. नक्ष॑त्रविहिता॒ ऽह॒मसा॒नीत्य॒साव॑ब्रवीच्चि॒त्रविहिता॒ ऽह॒मिती॒यं तस्मात्॑
– 2.5.2.5

6. माम॑भ्येत॒मिति॒ तौ भा॒गधे॑यमैच्छेतां – 2.5.2.3(13)

माम् । अ॒भि । ए॒ति । इ॒तम् ।

6.1 पदानि – माम् । अभि । आ ।

घन वाक्यम् – मा म॑भ्य॒भि माम् मा म॑भ्या ऽभि माम् मा म॑भ्या ।

6.2 पदानि – अभि । आ । इतम् ।

घन वाक्यम् – अ॒भ्या ऽभ्य॑भ्येत॒ मित॒ मा ऽभ्य॑भ्येतम् ।

6.3 पदानि – आ । इतम् । इति ।

घन वाक्यम् – ए॒त॑ मि॒त॑ मे॒त॑ मि॒ती॒ती॒त॑ मे॒त॑ मि॒ति॑ ।

6.4 पदानि – इतम् । इति । तौ ।

घन वाक्यम् – इ॒त॑ मि॒ती॒ती॒त॑ मि॒त॑ मि॒ति॑ तौ॑ ता॒ वि॒ती॒त॑ मि॒त॑ मि॒ति॑ तौ॑ ।

(The above Ghana Vaakyam is given in this book)

7. ताव॒ब्रू॒ताम॒भि॒ स॒न्द॒ष्टौ॑ – 2.5.2.3 – (kampam)

2.5.2.3(28)- तौ॑ । अ॒ब्रू॒ताम् । अ॒भि॒ ।

ता॑ व॒ब्रू॒ता म॒ब्रू॒ताम् तौ॑ ता॒ व॒ब्रू॒ता म॒भ्या॑(१)॒भ्य॒ब्रू॒ताम् तौ॑ ता॒ व॒ब्रू॒ता
म॒भि॒ ।

8. क॒ इ॒द॒म॒च्छै॒ती॒ति॑ गौ॒रि॒ति॑ – 2.5.2.6(37)

इ॒द॒म् । अ॒च्छ॑ । ए॒ति॑ । इ॒ति॑ । गौः॑ । इ॒ति॑ ।

8.1 पदानि – इदम् । अच्छ । एति ।

घन वाक्यम् – इ॒द॑ म॒च्छा॒च्छे॑ द॒मि॒द॑ म॒च्छै॒॑त्ये॒॑त्य॒च्छे॑ द॒मि॒द॑ म॒च्छै॑ति॑ ।

8.2 पदानि – अच्छ । एति । इति ।

घन वाक्यम् – अ॒च्छै॒॑त्ये॒॑त्य॒च्छा॑ च्छै॒ती॒ती॒॑त्ये॒॑त्य॒च्छा॑ च्छै॒ती॒ति॑ ।

8.3 पदानि – एति । इति । गौः ।

घन वाक्यम् – ए॒ती॒ती॒त्ये॒॑॑ त्ये॒ती॒ति॑ गौर् गौ॒रि॒त्ये॒॑॑ त्ये॒ती॒ति॑ गौः ।

9. अ॒प॒श्य॒त् तं॑ नि॒र॒व॒प॒त् – 2.5.3.1

(तं निः) = (निर् णिष्टम् तम्)

2.5.3.1(14)– तम् । निः । अ॒व॒प॒त् ।

तम् नि॒र् णिष् टम् तम् नि॒र॒व॒प॒ द॒व॒प॒न् निष् टम् तम् नि॒र॒व॒प॒त् ।

10. ओ॒ष॒धी॒भ्यो ऽध्या॑त्मन्थ् स॒म॒न॒य॒न् – 2.5.3.3

11. ते॒न॒ वै स॑ मृ॒धोऽपा॑हत॒ यत् – 2.5.3.1

12. सौ॒म्यं तद्य॑त् क्व॒लै रा॒क्ष॒सं तद्य॑त् – 2.5.3.5

13. तथ् से॒न्द्रं द॒ध्ना ऽऽ त॒न॒क्ति॑ – 2.5.3.5 – (tri kramam)

14. अ॒द्य॒ व॒सु व॒स॒ती॒ती॒न्द्रो॒ हि – 2.5.3.7

15. या॒व॒दे॒वा॒स्या॒स्ति॑ तथ् सर्वं – 2.5.4.2

16. भ्रा॒तृ॒व्यं नाऽऽ प्या॑य॒ति – 2.5.4.3

17. तृ॒प्त ए॒वैन॑मिन्द्रः – 2.5.4.3

ए॒नम् । इन्द्रः॑ । = (इन्द्र एणं)

2.5.4.3(37)– ए॒व । ए॒नम् । इन्द्रः॑ ।

ए॒वैन॑ मे॒न मे॒वैवैन॑ मि॒न्द्र इ॒न्द्र ए॒ण मे॒वैवैन॑ मि॒न्द्रः ।

17a. या॒वदे॒वास्या॑स्ति॒ तथ् सर्वं॑ – TS 2.5.4.3

(This is given in source Gana Sandhi book in PraSna TS 3.5 and has been moved here)

18. अ॒भ्युदे॑ति॒ त्रेधा॑ तण्डु॒लान् – 2.5.5.2 – (kampam)

2.5.5.2(1)– अ॒भि । उ॒देति॑ । त्रे॒धा ।

अ॒भ्युदे॑ त्यु॒दे त्य॒भ्या(१)॑भ्यु॒देति॑ त्रे॒धा त्रे॒धो दे॒त्य॒भ्या(१)॑भ्यु॒देति॑ त्रे॒धा ।

19. तद॒नु ह्री॑त॒मुख्य॑प॒गल्भो॑ जा॒यते॑ – 2.5.5.3

20. स्थ॒विष्ठा॑स्तान् – 2.5.5.2

स्थ॒विष्ठाः॑ । तान् । = [ता(ग्) स्ता(ग्) स्थ॒विष्ठाः॑]

21. भू॒यसो॑ य॒ज्ञक्र॑तू॒नुपै॑त्येषा – 2.5.5.4

22. य॒जते॑ यै॒वासौ॑ दे॒वानां॑ – 2.5.5.5

23. ह॒विर्द्धान्य॑स्मी॒ति सर्व॑मे॒वास्य॑ बर्हि – 2.5.6.3

24. दे॒वा वै न॑र्चि॒ न य॒जुषि॑ – 2.5.7.1

25. तस्या॑नू॒च्याग्न॑ आ या॒हि – 2.5.7.4

26. तं त्वा॑ स॒मिद्धि॑र॒ङ्गिर॑ इति – 2.5.8.1 – (alopam)

अ॒ङ्गिरो॑ अ॒ङ्गिरः॑

2.5.8.1(16)– त्वा॑ । समि॒द्धिः॑ । अ॒ङ्गिरः॑ ।

त्वा॑ समि॒द्धिः॑ समि॒द्धि॑ स्त्वा॒ त्वा॑ समि॒द्धि॑ र॒ङ्गिरो॑ अ॒ङ्गिरः॑ समि॒द्धि॑
स्त्वा॒ त्वा॑ समि॒द्धि॑ र॒ङ्गिरः॑ ।

27. अ॒ब्रुव॑न्ने॒तेमौ॑ वि पर्यू॒हामेति॑ – 2.5.8.2(4)

अ॒ब्रुव॑न् । आ । इ॒त । इ॒मौ । वि ।

27.1 पदानि – अ॒ब्रुव॑न् । आ । इ॒त ।

घन वाक्यम् – अ॒ब्रुव॑न् ना ऽब्रु॑वन् नब्रु॑वन् ने॒ते ता ऽब्रु॑वन् नब्रु॑वन् ने॒त ।

27.2 पदानि – आ । इ॒त । इ॒मौ ।

घन वाक्यम् – ए॒ते ते॒ते मा॒ वि॒मा वि॒ते॒ते मौ॑ ।

27.3 पदानि – इ॒त । इ॒मौ । वि ।

घन वाक्यम् – इ॒ते मा॒ वि॒मा वि॒ते ते॒ मौ॑ वि॒ वी॒मा वि॒ते ते॒ मौ॑ वि ।

28. अ॒भ्यव॑दथ् स धू॒मम् – 2.5.8.3 – (kampam)

2.5.8.3(37)– अ॒भि । अ॒वदत्॑ । सः ।

अ॒भ्यव॑ ददव दद॒भ्या(१)॒भ्यव॑दथ् स सो ऽवद॒द॒भ्या(१)॒भ्यव॑दथ् सः ।

29. ए॒तर्ह्या॑ श॒सन्ते॒ मां – 2.5.8.6

30. पितरोऽनु प्र पिपते – 2.5.8.7

अनु । प्र । = (प्र प्राणु)

2.5.8.7(26)– पितरः । अनु । प्र ।

पितरो ऽन्वनु पितरः पितरो ऽनु प्र प्राणु पितरः पितरो ऽनु प्र ।

31. अग्ने महान् असि – 2.5.9.1 - [महा(ग्म्) अग्ने ऽग्ने]

2.5.9.1(1)- अग्ने । महान् । असि ।

अग्ने महान् महा(ग्म्) अग्ने ऽग्ने महा(ग्म्) अस्यसि महा(ग्म्)
अग्ने ऽग्ने महा(ग्म्) असि ।

32. देवपानोऽरा इवाग्ने – 2.5.9.3 – [अरा(ग्म्) अरा(ग्म्) इव]

2.5.9.3(27)- अरान् । इव । अग्ने ।

अरा(ग्म्) इवे वारा(ग्म्) अरा(ग्म्) इवाग्ने ऽग्ने इवारा(ग्म्)
अरा(ग्म्) इवाग्ने ।

33. अग्निमग्न आ वह सोममा वहेत्याह – 2.5.9.4

34. घृतवतीमद्ध्वर्यो स्रुचमाऽस्यस्वेत्याह – 2.5.9.6 – (alopam)

अद्ध्वर्यो अद्ध्वर्यो

2.5.9.6(7)- जनयेत् । घृतवतीम् । अद्ध्वर्यो ।

जनयेद् घृतवतीम् घृतवतीम् जनयेज् जनयेद् घृतवती मध्वर्यो
अध्वर्यो घृतवतीम् जनयेज् जनयेद् घृतवती मध्वर्यो ।

35. ईडामहै देवाँ ईडेन्यान् - 2.5.9.6

36. अनुष्टुगनुष्टुप् छन्दसां - 2.5.10.3

37. तिष्ठन्नन्वाह तिष्ठन्. ह्याश्रुततरं - 2.5.11.1 -
[तिष्ठ(ग्) स्तिष्ठन्]

38. स्व एवैनँ स्तोमे प्रति - 2.5.10.1 - प्रति स्तोमे

39. न पन्थानः समरुक्षन्नन्तर्वेद्यन्यः पादो भवति बहिर्वेद्यन्योऽथान्वा
हाध्वनां विधृत्यै - 2.5.11.2 - (kampam)

2.5.11.2(11)- अरुक्षन् । अन्तर्वेदि । अन्यः ।

अरुक्षन् नन्तर्वेद्यन्तर्वेद्यरुक्षन् नरुक्षन् नन्तर्वेद्या(१)न्यो(ओ१)
ऽन्यो ऽन्तर्वेद्यरुक्षन् नरुक्षन् नन्तर्वेद्यन्यः ।

40. एवाभ्यनक्त्यलूक्षो भवति - 2.5.11.3 - (kampam)

2.5.11.3(37)- अभि । अनक्ति । अलूक्षः ।

अभ्यनक्त्य नक्त्यभ्या(१)भ्य नक्त्य लूक्षो ऽलूक्षो
ऽनक्त्यभ्या(१)भ्यनक्त्य लूक्षः ।

41. ताने॒वाभि॑ ज॒यति॑ – 2.5.11.6 – (kampam)

2.5.11.6(14)- तान् । ए॒व । अ॒भि ।

ता॒ ने॒वैव॑ ता(ग्ग्) स्ता॒ ने॒वाभ्या॑(१)भ्यै॒व ता(ग्ग्) स्ता॒ ने॒वाभि॑ ।

42. लो॒कं प्र॑ रो॒चय॑त्यृ॒जुमा॑ घा॒रय॑ति – 2.5.11.7

ऋ॒जुम् । आ । घा॒रय॑ति = (ऋ॒जुमा॑र्जु मृ॒जुमा॑ घा॒रय॑ति)

(A is retained as dheergam in sandhi with Ru – JM56)

2.5.11.7(10)– ऋ॒जुम् । आ । घा॒रय॑ति ।

ऋ॒जु मा॑र्जु मृ॒जु मा॑ घा॒रय॑ति घा॒रय॑ त्या॒र्जु मृ॒जु मा॑ घा॒रय॑ति ।

43. ए॒देत॑द्वि ब्रू॒हीत्या॑ श्रा॒वये॒तीदं॑ दे॒वाः – 2.5.11.8(27)

वि । ब्रू॒हि । इति॑ । आ । श्रा॒वय॑ ।

43.1 पदानि – वि । ब्रू॒हि । इति॑ ।

घन वाक्यम् – वि ब्रू॒हि ब्रू॒हि वि वि ब्रू॒हीतीति॑ ब्रू॒हि वि वि ब्रू॒हीति॑ ।

43.2 पदानि – ब्रू॒हि । इति॑ । आ ।

घन वाक्यम् – ब्रू॒हीतीति॑ ब्रू॒हि ब्रू॒हीत्येति॑ ब्रू॒हि ब्रू॒हीत्या॑ ।

43.3 पदानि – इ॒त । आ । श्रा॒वय॑ ।

घन वाक्यम् – इ॒त्येतीत्या॑ श्रा॒वय॑ श्रा॒वयेतीत्या॑ श्रा॒वय॑ ।

44. ए॒यातां॑ ब्रा॒ह्म॒णाय॑ – 2.5.11.9

ए॒याता॑म् । ब्रा॒ह्म॒णाय॑ । = (ब्रा॒ह्म॒णा॒ये॒याता॑ मे॒याता॑म्)

Normally combination of “a” and “e” becomes 'ai', but here it is “e”. Ref JM19 JD52.

2.5.11.9(21)– ए॒याता॑म् । ब्रा॒ह्म॒णाय॑ । अ॒धि॑ ।

ए॒याता॑म् ब्रा॒ह्म॒णाय॑ ब्रा॒ह्म॒णा॒ ये॒याता॑ मे॒याता॑म् ब्रा॒ह्म॒णाया॑ ध्य॒धि॑
ब्रा॒ह्म॒णा॒ ये॒याता॑ मे॒याता॑म् ब्रा॒ह्म॒णाया॑धि॑ ।

45. आ॒यु॒ष्ट आ॒यु॒र्दा अ॒ग्ने॑ – 2.5.12.1

(alopa anuvaakam)

46. अ॒पां न॒पादा॑ ह्य॒स्थादु॒प॒स्थं॑ – 2.5.12.1

न॒पात् । आ॑ । हि॑ । अ॒स्थात् । उ॒प॒स्थम्॑ ।

46.1 पदानि – न॒पात् । आ॑ । हि॑ ।

घन वाक्यम् – न॒पादा॑ न॒पान् न॒पादा॑ हि ह्या॒ न॒पान् न॒पादा॑ हि ।

46.2 पदानि – आ॑ । हि॑ । अ॒स्थात् ।

घन वाक्यम् – आ॑ हि ह्या॒ ह्य॒स्था॒ द॒स्था॒ द्ध्या॑ ह्य॒स्थात्॑ ।

46.3 पदानि – हि । अस्थात् । उपस्थम् ।

घन वाक्यम् – ह्यस्था दस्थाद्धि ह्यस्था दुपस्थ मुपस्थ मस्थाद्धि
ह्यस्था दुपस्थम् ।

47. तमू शुचिꣳ शुचयो दीदिवाꣳसमपां नपातं परितस्थुरापः ।

TS 2.5.12.2

नपातम् । परि । = (परि णपातम्)

‘na; of napAtam becomes Na after pari. Ref PS 7.4

2.5.12.2(15)- अपाम् । नपातम् । परि ।

अपाम् नपातम् नपात मपा मपाम् नपातम् परि परि णपात मपा
मपाम् नपातम् परि ।

2.5.12.2(11)- उ । शुचिम् । शुचयः ।

ऊ शुचि(ग्म्) शुचि मु वू शुचि(ग्म्) शुचयः शुचयः शुचि मु वू
शुचि(ग्म्) शुचयः ।

48. सम्राजोरव आ वृणे – 2.5.12.2 - lopam

सम्राजोः । अवः । = सम्राजोरवो ऽवः

2.5.12.2(39)- सम्राजोः । अवः । आ ।

स॒म्रा॒जो॒ र॒वो॒ ऽवः॑ स॒म्रा॒जोः॑ स॒म्रा॒जो॒ र॒व आ॑ ऽवः॑ स॒म्रा॒जोः॑
स॒म्रा॒जो॒ र॒व आ॑ ।

49. स त्वं नो अग्नेऽवमो भवोती - 2.5.12.3

अग्ने॑ । अव॒मः॑ = (अग्ने॑ ऽवमो॑ ऽवमो॑ ऽग्ने॑ अग्ने॑ ऽवमः॑)

2.5.12.3(39)- अग्ने॑ । अव॒मः॑ । भव॑ ।

अग्ने॑ ऽवमो॑ ऽवमो॑ ऽग्ने॑ अग्ने॑ ऽवमो॑ भव॑ भवा॒वमो॑ ऽग्ने॑ अग्ने॑ ऽवमो॑
भव॑ ।

50. वि न इन्द्रे न्द्र क्षत्रमिन्द्रियाणि शतक्रतो ऽनु ते दायि ।

-TS 2.5.12.5

नः॑ । इ॒न्द्र॑ । इ॒न्द्र॑ । क्ष॒त्रम् । इ॒न्द्रि॒याणि॑ । श॒त॒क्र॒तो॑ । अ॒नु॑ । ते॑ ।
इ॒न्द्र॑ नः॑

शतक्रतो ऽनु

2.5.12.5(41)- श॒त॒क्र॒तो॑ । अ॒नु॑ । ते॑ ।

श॒त॒क्र॒तो॑ऽन्व॒नु॑ श॒त॒क्र॒तो॑ श॒त॒क्र॒तो॑ऽनु॑ ते॑ ते॑ ऽनु॑ श॒त॒क्र॒तो॑
श॒त॒क्र॒तो॑ऽनु॑ ते॑ ।

ते ऽनु ,

2.5.12.5(41)– शतक्रतो॑ । अनु॑ । ते॑ ।

शतक्रतो॑ऽन्वनु॑ शतक्रतो॑ शतक्रतो॑ऽनु॑ ते॑ ते॑ ऽनु॑ शतक्रतो॑ शतक्रतो॑ऽनु॑ ते॑ ।

ते अन्वनु

2.5.12.5(42)- अनु॑ । ते॑ । दायि॑ ॥

अनु॑ ते॑ ते॑ अन्वनु॑ ते॑ दायि॑ दायि॑ ते॑ अन्वनु॑ ते॑ दायि॑ ।

Section 2 - Katina Ghana panchaati

51. प्र॑ हा॒राव॒मन्तः॑ स्व॒ इति॑ – 2.5.2.3

52. अ॒मावा॒स्यायां॑ प्याय॒यन्ति॑ – 2.5.2.5

53. वरं॑ वै॒दै॒नं॑ वै॒रो गच्छ॑ति – 2.5.2.6

54. इन्द्रं॑ वै॒त्रं॑ ज॒घ्निवा॑ऽसं – 2.5.3.1

55. तं॑ नि॒रव॒पत् ते॒न वै स॑ दे॒वता॑श्च॑ – 2.5.3.2

56. पृथि॒वीम॒नु व्या॒रत् तदो॑ष॒धयः॑ – 2.5.3.3

57. शृ॒तं कु॑रु॒तेत्य॑ब्र॒वीत् तद॑स्मै – 2.5.3.4

58. दधि॑ हि पूर्॒वं क्रि॒यत् इत्य॑नादृत्य॑ – 2.5.3.5

59. सेन्द्र॑त्वाया॑ग्नि॑होत्रो॑च्छेष॑णम् - 2.5.3.6
60. अ॒द्य वसु॑ वस॒तीतीन्द्रो॑ हि - 2.5.3.7
61. दे॒वा वै न॑र्चि॒ न यजु॑षि - 2.5.7.1
62. आ॒स्तां ते दे॒वा अब्रु॑वन् - 2.5.8.2
63. अ॒ग्ने॑ म॒हाꣳ अ॒सीत्या॑ह - 2.5.9.1
64. यद् द्वे॑ इ॒व ब्रू॑यात् - 2.5.9.6
65. पु॒रा हो॑तारोऽभू॒वन् - 2.5.11.2
66. अ॒भवन्॑ प॒राऽसु॑रा॒ यस्यै॒वं - 2.5.11.9
67. आ॒युष्ट॑ आ॒युर्दा॑ अ॒ग्ने - 2.5.12.1

==== द्वितीयकाण्डे पञ्चमः प्रश्नः समाप्तः ====

=====

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,
श्री गुरुभ्यो नमः , हरिःओं

2.6द्वितीयकाण्डे षष्ठः प्रश्नः - अवशिष्टकर्माभिधानं

Section 1 - General panchaati

1. समिधो यजति वसन्तमेवर्तूनामव रुन्धे - 2.6.1.1

ऋतूनाम् । अव । = (ऋतूना मवावार्तूना मृतूनामव)

[pra, A, upa, ava, ityevaM pUrvaH "Ru" kAraH "Ar" amiti
vikAraMAdi padyate] [Given in GD and also in (JM 56) & (GD 52)]

2.6.1.1(5)- ऋतूनाम् । अव । रुन्धे ।

ऋतूना मवावा र्तूना मृतूना मव रुन्धे रुन्धे ज्वा र्तूना मृतूना मव
रुन्धे ।

2. अथो यथापूर्वमुपैति पिता वै - 2.6.1.6

3. हीमौ लोकावनयोः - 2.6.2.1

4. एष्वेव लोकेषु - 2.6.2.6 - (kampam)

2.6.2.6(9)- एषु । एव । लोकेषु ।

एष्वे वैवैष्वे(ए१)ष्वेव लोकेषु लोके ष्वेवैष्वे(ए१)ष्वेव लोकेषु ।

5. अप्येव नोऽत्रास्त्विति - 2.6.3.1

6. यथाऽक्षो ऽनुपाक्तोऽवाच्छत्येवमवा ऽऽरमित्युपरिष्ठादभ्यज्य
- 2.6.3.3 & 3.4

7. पौर्णमास्यां चाऽच्युतो भवति - 2.6.3.3

अच्युतः । भवति । = (अच्युतो अच्युतो भवति)

Ref PS 11-17 – word/padam acyutaH does not elide .

2.6.3.3(34)- अच्युतः । भवति । सुवर्गस्य ।

अच्युतो भवति भवत्यच्युतो अच्युतो भवति सुवर्गस्य सुवर्गस्य
भवत्यच्युतो अच्युतो भवति सुवर्गस्य ।

9. अमुष्मिन् लोकेऽभि जयति - 2.6.3.4 – (kampam)

2.6.3.4(20)- अमुष्मिन् । लोके । अभि ।

अमुष्मिन् लोके लोके ऽमुष्मिन् नमुष्मिन् लोके(ए१) ऽभ्यभि
लोके ऽमुष्मिन् नमुष्मिन् लोके ऽभि ।

9. वेदिं प्रोक्षत्यृक्षा वा एषाऽलोम - 2.6.5.1

10. यत् खनत्यपो नि नयति शान्त्यै – 2.6.5.2 – (kampam)

2.6.5.2(15)- अपः । नि । नयति ।

अपो नि न्या(१)पो ऽपो नि नयति नयति न्या(१)पो ऽपो नि नयति ।

11. रूपमकः - 2.6.4.3

रूपम् । अकः । = (रूप मकरका रूप(ग्म्) रूपमकः)

2.6.4.3(15)- रूपम् । अकः । पुरीषवतीम् ।

रूप मक रका रूप(ग्म्) रूप मकः पुरीषवतीम् पुरीषवती मका
रूप(ग्म्) रूप मकः पुरीषवतीम् ।

12. ऊर्ध्वमुद्यौत्यूर्ध्वमिव हि पुंसः - 2.6.5.5

13. इति तस्य क्व सुवर्गो लोकः - 2.6.5.5 - (kampam)

2.6.5.5(38)- क्व । सुवर्गः । लोकः ।

क्व सुवर्गः सुवर्गः क्वा(श्) क्व सुवर्गो लोको लोकः सुवर्गः
क्वा(श्) क्व सुवर्गो लोकः ।

14. सौष्पः प्राविशत् तं देवताः - 2.6.6.1 - (kampam)

2.6.6.1(24)- सः । अपः । प्र ।

सौ(ओश्) ऽपो ऽपः स सौ ऽपः प्र प्रापः स सौ ऽपः प्र ।

15. आदित्यो ह्यवोद्यन् पुरस्ताद् - 2.6.6.3

16. धा असि स्वधा असि - 2.6.4.4 (विलोमे स्वधासि)

2.6.4.4(7)- असि । स्वधा । असि ।

असि स्वधा स्वधा ऽस्यसि स्वधा अस्यसि स्वधा ऽस्यसि स्वधा
असि ।

17. न वेपनो भवत्यगा(3)नग्नीदित्याह – 2.6.5.6

18. ऊर्मिर्न नावमा वधीत् ॥ – 2.6.11.2

19. सौऽब्रवीत् कौऽस्येश्वरो यज्ञे – 2.6.7.1

20. न ह्यन्यः कामं पशूनां – 2.6.8.1 – (kampam)

2.6.8.1(13)- न । हि । अन्यः ।

न हि हि न न ह्या(१)न्यौ ऽन्यो हि न न ह्यन्यः ।

21. रुद्रमन्तरायन्त् सः - 2.6.8.3

रुद्रम् । अन्तः । = (अन्तरन्तो रुद्रम्)

2.6.8.3(19)- रुद्रम् । अन्तः । आयन् ।

रुद्र मन्त रन्ता रुद्र(ग्म्) रुद्र मन्त रायन् नायन् नन्ता रुद्र(ग्म्) रुद्र
मन्त रायन् ।

22. अवदायाभि घारयति - 2.6.8.4 - (kampam)

2.6.8.4(23)- अवदाय । अभि । घारयति ।

अवदायाभ्या(१)भ्य वदाया वदायाभि घारयति घारय त्यभ्यवदाया
वदायाभि घारयति ।

23. इत्याहान्न वा एतर्हि यज्ञः - 2.6.9.1

24. नोदज्वलत् तं देवा आहुतीभिः - 2.6.9.4

25. अथेमामुपावस्यति सूपचरणा च - TS 2.6.9.6

26. यदेवाब्राह्मणोक्तोऽश्रद्धधानः - 2.6.10.1

27. न नि हन्यान्न लोहितं कुर्यादेतावता हैनसा भवति - 2.6.10.2

28. पङ्क्तिमेवानु प्रयन्ति पङ्क्तिमनूद्यन्ति ॥ - 2.6.10.4

29. युक्ष्वाहि देवहूतमाञ् अश्वाञ् अग्ने रथीरिव । - 2.6.11.1
(alopa anuvaakam)

अश्वान् । अग्ने । रथीः ।

(अश्वा(ग्म्) अग्ने अग्ने ऽश्वा(ग्म्) अश्वान् ।

2.6.11.1(3)– दे॒व॒हू॒त॒मा॒न् । अ॒श्वान् । अ॒ग्ने॑ ।

दे॒व॒हू॒त॒मा॒(ग्म्) अ॒श्वान्(ग्म्) अ॒श्वान् दे॒व॒हू॒त॒मा॒न् दे॒व॒हू॒त॒मा॒(ग्म्)
अ॒श्वान्(ग्म्) अ॒ग्ने॑ अ॒ग्ने॑ ऽश्वान् दे॒व॒हू॒त॒मा॒न् दे॒व॒हू॒त॒मा॒(ग्म्)
अ॒श्वान्(ग्म्) अ॒ग्ने॑ । (lopam)

(रथी रथी रश्चान् ।)

2.6.11.1(5)– अ॒ग्ने॑ । रथीः । इ॒व ॥

अ॒ग्ने॑ रथी॑ रथी॑ रग्ने॑ अ॒ग्ने॑ रथी॑ रि॒वे व रथी॑रग्ने॑ अ॒ग्ने॑ रथी॑रि॒व ।

30. तं॑ ने॒मि॒मृ॒भवो॑ य॒था ऽऽ नम॒स्व स॒हू॒ति॒भिः । – 2.6.11.1

31. क॒मु॒ ष्वि॒दस्य॑ से॒नया॑ऽग्ने॒रपा॑क॒चक्ष॑सः । – 2.6.11.2

32. उ॒रु॒कृ॒दु॒रु ण॑ स्कृ॒धि ॥ – 2.6.11.3 – (kampam “na”) – no
kampam here

33. यस्या॑जुष॒न्नम॑स्वि॒नः श॒मी॒मदु॑र्म॒खस्य॑ वा । 2.6.11.3 (lopam)

तं॑ घे॒द॒ग्नि॑र्वृ॒थाऽव॑ति ॥

2.6.11.3(38)- अ॒जु॒षत् । नम॑स्वि॒नः । श॒मी॑म् ।

अ॒जु॒षन् नम॑स्वि॒नो नम॑स्वि॒नो ऽजु॒ष द॑जुषन् नम॑स्वि॒नः श॒मी॑(ग्म्)
श॒मी॑म् नम॑स्वि॒नो ऽजु॒ष द॑जुषन् नम॑स्वि॒नः श॒मी॑म् ।

34. सँवतोऽवराञ् अभ्या तर । - 2.6.11.4

अवरान् = [अवरा(ग्म्) अवरान्]

2.6.11.4(1)- सँवतः । अवरान् । अभि ।

सँवतो ऽवरा(ग्म्) अवरान् थ्सँवतः सँवतो ऽवरा(ग्म्) अभ्यभ्य
वरान् थ्सँवतः सँवतो ऽवरा(ग्म्) अभि ।

35. उशन्तस्त्वा हवामहे - 2.6.12.1 - (alopa anuvaakam)

36. वन्वन्नवातः परिधीञ् रपोर्णु वीरेभिः - 2.6.12.1

अवातः । परिधीन् । = [परिधी(ग्म्) रवातो ऽवातः]

37. अग्निष्वात्ताः पितर एह गच्छत - 2.6.12.2 - (lopam)

2.6.12.2(19)- अग्निष्वात्ताः । पितरः । आ ।

अग्निष्वात्ताः पितरः पितरो ऽग्निष्वात्ता अग्निष्वात्ताः पितर आ
पितरो ऽग्निष्वात्ता अग्निष्वात्ताः पितर आ ।

38. पितर ऊत्यर्वागिमा वो हव्या - 2.6.12.2 - (kampam)

2.6.12.2(37)- ऊती । अर्वाक् । इमा ।

ऊत्यर्वा गर्वागू त्यू(उ१)त्यर्वा गिमेमा ऽर्वागू त्यू(उ१)त्यर्वा गिमा ।

39. त आ गताऽवसा शन्तमेनाथास्मभ्यम् - TS 2.6.12.2

40. त आ गमन्तु त इह श्रुवन्त्वधि ब्रुवन्तु – 2.6.12.3

41. बर्हिषदो ये स्वधया – 2.6.12.3

42. स्वधया ते अक्षन्नद्धि त्वं देव – 2.6.12.5 - (kampam)

2.6.12.5(25)- ते । अक्षन् । अद्धि ।

ते अक्षन् नक्षन् ते ते अक्षन् नद्ध्या(१)द्ध्यक्षन् ते ते अक्षन्
नद्धि ।

43. नमो अस्त्वद्य ये पूर्वासः – 2.6.12.4

44. शुचीदयन् दीधितिमुक्थशासः क्षाम – 2.6.12.4

45. यः पिता तेऽस्मिन्. यज्ञे बर्हिषि – 2.6.12.6 alopam

2.6.12.6(32)- अस्मिन् । यज्ञे । बर्हिषि ।

अस्मिन्. यज्ञे यज्ञे अस्मिन् नस्मिन्. यज्ञे बर्हिषि बर्हिषि
यज्ञे अस्मिन् नस्मिन्. यज्ञे बर्हिषि ।

46. उदीरतामवर उत् परास उन्मद्ध्यमाः – 2.6.12.3 – lopam

2.6.12.3(41)- उत् । ईरताम् । अवरै ।

उदीरता मीरता मुदु दीरता मवरे ऽवर ईरता मुदु दीरता मवरे ।

Section 2 - Katina Ghana panchaati

47. यदग्नीषोमावन्तरा देवताः - 2.6.2.2
48. ब्रह्मवादिनो वदन्त्यद्भिः - 2.6.5.1
49. सुवर्गं लोकं गमयति - 2.6.5.6
50. युक्ष्वाहि देवहूतमान् - 2.6.11.1
51. अङ्गिरः ॥ तस्मै नूनम् - 2.6.11.2
52. अमित्रमर्दय ॥ कुविथ् सु नः - 2.6.11.3
53. सँवतोऽवराञ् अभ्या तर । - 2.6.11.4
54. नः ॥ त्वञ् सोम पितृभिः - 2.6.12.2

=====

Alopa PrasanaaH

2.1 to 2.6 (Kaandam 2, full) - is not an Alopa PraSnaM

Alopa AnuvakaaH

1. इन्द्रं॑ वो॒ विश्व॑त॒स्परी॑ न्द्रं॒ नरो॑ – 2.1.11.1 to 2.1.11.6
2. हिर॑ण्यग॒र्भ आपो॑ ह॒ यत् – 2.2.12.1 to 2.2.12.8
3. स॒ प्र॒ल॒व॒न्नि॑ का॒व्येन्द्रं॑ – 2.3.14.1 to 2.3.14.6
4. न॒वो॒न॒वो भ॑वति॒ जाय॑मानो – 2.4.14.1 to 2.4.14.5
5. आयु॑ष्ट आयु॒र्दा अ॒ग्न – 2.5.12.1 to 2.5.12.5
6. यु॒क्ष्वाहि॑ दे॒व॒हू॒तमा॑ – 2.6.11.1 to 2.6.11.4
7. उ॒श॒न्त॒स्त्वा ह॑वामह – 2.6.12.1 to 2.6.12.6

=====

Punaruksa alope Vaakyani

आयुर् यञ्जेन, वाजश्च, प्राणम् म, आयुरेव च ।

पवस्व, व्रतपाः, सूर्ये परोऽग्न आदयः पुनः ।

येनाग्ने, ऽस्मिन्थ् सधस्थे, च वाज्यध्वनत्वेनैक्यतः ।

(व्यासशिक्षा) (6.4 & 6.5)

Punaruksa alope Vyaakyaani = None for the Kaandam

Punaruksa lopa Vaakyani

पुनरुक्तं यतः पञ्च पदमित्युत्तरं च वा ॥

पूर्ववद् भवति ज्ञेयं सर्वत्रापि विचक्षणैः ॥ ४२ ॥

ऋक्षु ब्राह्मण वाक्येषु हि अलं द्वित्रिपदादिकं ॥ ७० ॥

(jata maniH)

परित्वा, पुनरूर्जा ऽयं नोऽस्यराती ऽयोपि च ।

सप्तते ऽपो अनुत्वग्नेत्वं गोमांश्चाथि रोचने ।

चित्रं च भवतं द्रप्सः सहस्व पुनरैक्यतः ॥ ७२ ॥

(vyasa siksha)

चित्रं देवाना-मुदगादनीकं चक्षु मित्रस्य वरुणस्याऽग्नेः ।

आऽप्रा द्यावापृथिवी अन्तरिक्षं सूर्य आत्मा जगतस्तस्थुषश्च ॥

TS 1.4.43.1, 2.4.14.4

अन्तरिक्षम् । सूर्यः । = (अन्तरिक्ष(ग्म्) सूर्यः सूर्यो ऽन्तरिक्ष

मन्तरिक्ष(ग्म्) सूर्यः ।) = (lopam)

Lopam and Alopam for same word

त्रिपद प्रभृतिन्यायो लोप-अलोपेषु विद्यते ॥

तत्र स्थमन्य युक्तं चेत् पूर्वधर्मो न विद्यते ॥

आक्रम्याद्ध्वनो, भवति अग्रे, पावको ऽर्पयति, इति च ॥

विषयो ऽङ्गिर इति एव क्रम्येत्यादि च लुप्यते ॥

जटा मणि – 75

1. त्वा समिद्धिरङ्गिर इत्याह – 2.5.8.1 & 2.5.8.4

समिद्धिभिः । अङ्गिरः । इति ।

2.5.8.1(17)- समिद्धिः । अङ्गिरः । इति ।

समिद्धि रङ्गिरो अङ्गिरः समिद्धिः समिद्धि रङ्गिर इती त्यङ्गिरः
समिद्धिः समिद्धि रङ्गिर इति ।

2.5.8.1(18)- अङ्गिरः । इति । आह ।

अङ्गिर इती त्यङ्गिरो ऽङ्गिर इत्याहाहे त्यङ्गिरो ऽङ्गिर इत्याह ।

=====

Dvipadam

मरुतो मरुतः	2.1.6.2
सँवथ्सरः सँवथ्सरः	2.2.5.6
प्रातस्सवनम् प्रातस्सवनम्	2.2.9.5
तृतीयसवनम् तृतीयसवनम्	2.2.9.6
भेषजं भेषजं	2.2.10.2
अदन्ति अदन्ति	2.3.7.4
शतम् शतम्	2.4.14.3
गायत्री गायत्री	2.5.10.3
अग्नाविष्णू अग्नाविष्णू	2.5.12.1
मुख्यो मुख्यः	2.6.2.5
उपहूता उपहूताः	2.6.7.4

=====

Tri kramam

1. अ॒र्य॒मा आ या॒ति 2.3.14.4
2. द॒ध्ना आ त॒नक्ति 2.5.3.5

=====

== घनसन्धिः – द्वितीय काण्डः समाप्तः ==